

SZÁSZVÁROS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyílttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Makszimálások és még valami.

Föltűnő, sőt csaknem már kirívó tapasztalatává vált, hogy a háboru óta és alatt kizárólag az őstermelők terményeit makszimálták. Nem épen tökéletes gazdasági érzékkel ugyan (s ez a tökéletesség hiánya az újabb rendelkezéseket is illatossá teszi), — de hát mégis k valahogyan emberileg elérhető árakat btak meg a buza, rozs, burgonya, árpa stb. irányában.

De csodálatosképen sohasem igyekeztek makszimálni egyéb szükségesi dolgokat. Például ruhaneműeket, legyenek azok akár kenderből, lenből, vagy posztóbból, vagy nemezéből, vagy bőrből; egyszóval semminemű textil és egyéb ipari cikkek anyagainak sem előállítói, sem földolgozói nem találkoztak terményeik és készítményeik eladásánál árai tekintetében komoly korlátozással.

Egyet-mást itt a vidéken is megértünk anélkül, hogy bizonyos nagy közgazdasági eszeket kérjünk kölcsön.

Azt már hivatalosan megerősítették például, hogy a minden frontokon küzdő nemcsak magyar, de osztrák hadsergek ellátását buzával és egyéb élelmezési jó dolgokkal Magyarország végzi — még pedig makszimált áron. Ellenben a katona kabátját, nadrágját, ingét, sőt jóformán minden ruházati szükségletét Ausztria fedezi, — helyesebben: az osztrák ipar, amely kiviszi a bakancsnak való bőrt, az ingnek való lent és kenderet, a zubonynak való gyapjut Magyarországból, több mint selejtes iparával (hogy mit lehetne beszélni erről az iparról háboru után!) ugy ahogy földolgoztatja s aztán egy részét makszimálatlan áron a hadvezetőségnek adja, a már épen legalsó rendű iparcikkeket pedig (pedig milyen az osztrák magasabb rendű ipar is!) még kevésbé makszimális áron visszadobja Magyarországnak népességének.

Rongy szövetek, még rongyabb bőrök és semmiféle fokozatot már el nem tűrő minőségű iparcikkek kerülnek így vissza Magyarországra lehetetlen áron és azok a rongyok javítják Ausztria valutáját, holott a mi világhíres búzánk és egyéb őstermékünk minden törvényes korlátozás nélkül és aránylag olcsón jut osztrák piacokra.

Igen: annak van értelme, hogy a magyar honpolgár hozzáférhető áron jusson kenyerehez. De hogy Magyarország az osztrákoknak legyen köteles földjének legértékesebb produktumait olcsón kiszolgáltatni és ennek fejében a világ iparának legrongyabb termékeit az osztrák kapzsiság által megszabott áron elfogadni: ez már az állami öngyilkosságig menő abuzus.

Itt az új termés. Itt az új kormány. Az új termés ismét el fogja látni a már csaknem egészen csehekké átvedlő Ausztriát csak ugy, hivatalból, barátságos megbeszélés alapján.

De az új kormány vajjon mit fog tenni az ellen, nehogy a mi aranyánál többet érő kincseinket potom áron átengedjük? Vagy ha

már átengedjük: fog e tenni valamit az ipari cikkek makszimáltatása ügyében is?

Itt az a pont, ahol cselekedni kell!

Persze, ha külön vámterület lenne: könnyebb lenne a helyzet. De akár van, akár nincs külön vámterület, a magyar pénz fizető képességét, a magyar buza és minden magyar őstermék értékét meg kell védeni — ebben látjuk mi a kormány legelső föladatát — s ha ezt az új kormány megteszi, örülünk neki.

De az lehetetlen állapot, hogy egy pár csizmáért négy métermázsza buzát adjanak — mert hiszen ez a helyzet!

Makszimálták az őstermelést: tessék makszimálni tűzön-vizen keresztül az iparcikkek árait is.

Mert azt végtére is nem nézhetjük közönyös szemmel, hogy minden értéket egyszerűen kicsempéztessenek az országból — közös vámterület címén — s aztán minden bécsi rongyot a nyakunkba dobva még pénzünk értékét is devalválják — szintén közös vámterület címén! (Szilágyság.)

Hétről-hétre.

A zöldség és gyümölcsfélék.

Bár országszerte egységesen maximálták a zöldségfélékét, mégsem lehet maximális áron kapni árut. A falusi nép olyan árakat kér a zöldségfélékért, amely a maximális áraknak kétszeresei, háromszorosai. Ha az árdrágítás miatt törvény elé kerül, azzal védekeznek, hogy ő nem tudja az árakat. S ebben tökéletesen igaza van, hiszen ő nem járhat lapokat, sőt nagyrészt írni-olvasni sem tud s így — sokszor — jóhiszeműleg vét a rendeletek ellen.

Jó lenne, ha a városi tanács egy nagy fekete táblát tenne ki a piacra, melyen a maximális árak három nyelven is felvannak tüntetve. Azonban, hogy az eladó meg ne rettenjen a látható, olvasható maximális (neki minimális) ártól s árújával ne szaladjon Piskire, Dévára, Hátszegre stb., üdvös volna, ha e helyeken is hasonló módon függesztenék ki az árakat. A rendelet a zöldségféléket kilogrammonként, tehát súly szerint maximálta, de azért az egész piacon egy mérleg sincs s az eladás ugy szemmértékre, csomonként, garmadánként s legfeljebb liter ürmérték szerint megy végbe. Így aztán ne csodálkozzunk, ha 1 kg. zöldbab 1 K 44 f. helyett 2 K, 2-20, 1 kg. uborka (kovászosnak való) 40 f. helyett 1-20—1-40 K-ba kerül.

A kukoricakorpa.

A város bejelentette az alispánnak, hogy mennyi korpára van a lakosságnak szüksége, az alispán e mennyiséget kiutalta a korpaközpontnál, a korpaközpont utasította a várost, hogy a gyulafehérvári Jónás-cégnél vegye fel e mennyiséget. Végre a korpa megérkezett, szétosztották, de oly rossz minőségű, hogy a disznók sem eszik meg. Kilónként 70 fillér az ára ennek a korpának, amely hivatalva volna a sertéstartó gazdák állatjait táplálni. Szakértő gazdák állítása szerint a poly-

vánál öt-hatszorta gyengébb tápanyag ez a hadikorpa. Minek kellett korpaközpontot csinálni, ha az nem korpát ad, illetve utál ki, hanem valami más értéktelen materiát!?

Köteles-e a város átvenni az ilyen árut, s ha a közszükség az átvételre reáakényszerítette is, nem létezik-e megtorlás, kártérítés a korpa-központtal, illetve a korpát előállító céggel szemben!? Egy kis mintát — amint értesültünk — gróf Hadiknak beküldtek ebből a 70 filléres kukorica-korpából, hadd lássa mitől kell hiznia a szegényember malacának.

A búza.

50 K mázsánként az ára a búzáknak, vehetsz kedves polgártárs egy évre valót, ha van vásárlási igazolványod s főleg ha van s lesz kitől! Aki tehette, az már az igazolványok kiadása előtt vett jó olcsón, mázsánként 80—120 K-ért. Tessék csak megkérdezni a perkásziakat, tordosiakat s egyebűt is, ahol e tiltott üzlet fényesen virágzik, hogy mi az ára egy mázsza búzáknak. Megsugják, hogy ne hallja senki sem. Akinek nincs eladója, az vásárlási igazolványt sem kap s így bizony jobb lett volna, ha az eladást nem a termelő, hanem a város eszközölte volna és pedig ugy, hogy az összes feleslegeket rekvirálta volna a termelőktől.

Aki nem kap búzát, az majd hatóságai liszttel kárpótoltatik. Ha a fejkvótát nem is kapjuk ki teljesen, de legalább a minőség eszünkbe juttatja, hogy a Haditermék Rt. egy nagyon üdvös és főleg sokat emlegetett intézmény. Szidjuk a polgármestert, szidjuk a Vulcu-céget, pedig ezt a lisztet nem ők állították elé, hanem a Haditermék Rt. küldi, illetve utalja ki valamelyik bizományosánál.

— Az Országos Népoktató Egyesület hadiözvegyek és leányárvák, s általában a hadbavonultak női hozzátartozói számára a következő ingyenes kenyérkereseti tanfolyamokat tartja fenn. 1. Polgári iskolai tanfolyam. 2. Kereskedelmi szaktanfolyam. 3. Elárusító-női tanf. 4. Mozigépkézelés. 5. Irógépkézelés. 6. Gyengeáramu villanszerelés. 7. Erős áramu villanszerelés. 8. Fényképezés. 9. Vegyészsegédi tanf. 10. Intézeti házvezetői tanf. 11. Kávéházi- és vendéglői felszolgálói tanf. 12. Házfelügyelői tanf. 13. Felsőruhavarrás. 14. Fehérruhavarrás. 15. Gyermekekruhavarrás. 16. Géphimzés. 17. Gépkötés. 18. Művirágkészítés. 19. Női kalapkészítés. 20. Női fűző készítés. 21. Női hajfésülés és manikür. 22. Szépségápolás. 23. Virágkertészet. 24. Bolgár kertészet. 25. Baromfi tenyésztés. A tanítás teljesen ingyenes. Szegénysorsuak tanulmányi segélyben részesülnek. Beiratkozni e hó végéig lehet az igazgatóságnál levélben is Budapest, VII., Kertész-utca 30. I. em.

— Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!

NAPI HIREK.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **Kinevezések a birói és ügyészi karban.** Őfelsége születésnapja alkalmából a birói és ügyészi karban tömeges előléptetések, és kinevezések történtek. A hunyadmezei bírák közül táblabírákká neveztek ki: Savu Mózes dévai kir. törvényszéki bíró, dr. Fehér Róbert dévai vezető járásbíró és Jovián Viktor hátszegi vezető járásbíró. A VII. fizetési osztályba léptek elő: Benkő Ödön dévai, Buzás Pál marosillyei, Onucsán Miklós puji és dr. Pop Miklós algyógyi, Hegedűs Lipót hátszegi bírói és Andersen József dévai tszéki bírák. Dr. Pálffy Béla dévai kir. törvényszéki albiró pedig VIII. f. o. tszéki bíró lett. Ügyészek lettek Krizenszky Rezső dr. és Weress Lajos dr. alügyészek. Járásbírók lettek Bocskor Árpád dr. marosillyei és Poszler Gyula dr. kőrösbányai aljárásbíró. A IX. fizetési osztályba léptek elő Kovács Károly és Kovács István dévai kir. törvényszéki jegyzők.

— **Az új főispán eskütétele.** A vármegye alispánja Hunyadvármegye törvényhatósági bizottságát folyó évi augusztus hó 27-én d. e. 10 órára a vármegyeház disztermében tartandó rendkívüli közgyűlésre hívta össze, melynek tárgysorozata a következő: A belügyminiszter leirata, melyben tudatja, hogy Ő császári és apostoli királyi Felségének legkegyelmesebb engedélyével Báró Bánffy Kázmér Alsófehérvármegye főispánja, Hunyadvármegye főispáni teendőinek ellátásával ideiglenesen megbízott. Báró Bánffy Kázmér főispán eskütétele. Mara László Hunyadvármegye volt főispánjának a törvényhatósági bizottsághoz intézett bucsuirata.

— **Jubileum.** Bergh Tivadar kir. bányatanácsos, kudzsiri vasgyári főnököt f. hó 17-én 40-ik szolgálati évének évfordulóján a vasgyári tisztikar és személyzet, valamint Kudzsir társadalma meleg óvációban részesítette. Ez alkalommal Székely Vilmos róm. kath. lelkész vezetése alatt álló dalárda szerenád adott, mely után Ambrus Antal el. isk. igazgató üdvözölte a derék, munkás főnököt, mint az iskola gondnokságának elnökét. Az ünnepelt bányatanácsos megható szavakban köszönte meg az ünnepeltetést. A jubiléus vaszorgalma, tudása s a közügyek iránti meleg érdeklődése s főleg a magyarság ügyeiben való hazafias magatartása általánosan tudva van s így ez ünneplés méltó kifejezője volt 40 évi munkásságának.

— **Hősi halál.** Ifj. Mara László honvédhuszárhadnagy f. hó 16-án a bukovinai harcokban a hazáért hősi halált halt. Az elhunyt hős Mara László ny. főispánnak a fia, akit a király a harctéren tanusított vitéz magatartásáért a vitézségi nagy ezüst éremmel tüntetett ki. A család gyászában az egész megye közönsége őszintén osztozik. A család a következő gyászjelentést adta ki: Felsőszálláspataki Mara László Hunyadvármegye ny. főispánja és neje nagybarcsai Barcsay Luiza mint szülők, valamint fiuk István mint testvér, ugyszintén nagybarcsai Barcsay Béláné kénesi Sándor Mária mint nagyanyja, nagybarcsai Barcsay Tamás és ponori Török Béláné nagybarcsai Barcsay Antonia mint nagybátya és nagynéne, fájdalmas, mélyen lesújtott szívvel tudatjuk, hogy a forrón szeretett fiu, testvér, unoka és szerető rokon: felsőszálláspataki ifj. Mara László, a m. kir. 9-ik honvédhuszárezred hadnagya, a vitézségi nagy ezüst érem tulajdonosa, fiatal élete 22-ik évé-

ben folyó hó 16-án a harctéren, Bukovinában a Poiana Flori magaslaton csapatja élén hősi halált halt a Hazáért. A nagyon szeretett halott teteme a harctéri helyzet változtatásával lehető mielőbb Demsuson, a családi sírkertben lesz örök nyugalomra helyezve. Irgalmas Isten, nyujts vigaszt, enyhülést szereteteinek! Demsus, 1917. aug. 20-án.

— **Eljegyzés.** Schuleri Oszkár cs. és kir. tart. dragonos főhadnagy a napokban tartotta eljegyzését Szklénarik Iduska urleánnyal. Gratulálunk!

— **Kinevezés.** A király Widmann Sygfrid bécsujhelyi tisztiakadémiát végzett növendéket hadnaggyá nevezte ki. Solyomossy Alfréd, aki a kassai és Gross Rudolf, aki a budapesti hadapródi iskolát végezték, zászlósokká léptek elő. Gratulálunk!

— **A „Pro Transsylvania” megalakult helyi bizottsága** — amint értesültünk — a napokban választmányi gyűlést fog tartani, amelyen egy a nemes cél javára rendezendő műsoros estélyre vonatkozóan fog határozni s intézkedéseket tenni. A bizottságnak 52 tagu — nőkből és férfiakból álló — választmánya van.

— **Meghalt a hátszegi rendőrkapitány.** Mint részvétellel értesülünk, Lenkes József Hátszeg r. t. város rendőrkapitánya Buziásfürdőn f. hó 14-én váratlanul elhunyt. F. hó 16-án temették el óriási részvét mellett. Huszonkét éven át volt Hátszegen rendőrkapitány, a város társadalmi életében élénk részt vett s általános szeretetnek örvendett.

— **Kitüntetés.** Nagy Bálintot, a „Hátszeg és Vidéke” kiadóját és a „Marosillye” felelős szerkesztőjét az 1915. nov. 19-iki híres siemikowcei tüközetből kifolyólag, amikor az orosz- finn gárdaezreddel szemben a hős 24-es honvédek magukat kitértették, bajtársaihoz hasonló magatartásáért a 38. hadosztály jun. eligazítással II. o. vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Követendő példa.** Dr. Roska Miklós Gyulafehérvár szabad királyi város agilis polgármestere belátva azt, hogy a városi iroda kezelői személyzet javadalmazása — különösen most a háboruban — oly kevés, hogy a megélhetés legminimálisabb feltételeinek sem felel meg, egy pótszabályrendeletet készített, melyet a képviselőtestület el is fogadott s mely szerint a férfi és női irodakezelőkre nézve 1000 K kezdő és 2000 K-val végződő fizetést és külön 180 K lakbért állapít meg. Ezek a kezelők a város olyan hasznavehető napidijasaiból nevezhetők ki, akik legalább egy éven át kifogástalanul szolgálták a várost. Tehát Gyulafehérvárt nem fordulhat elő az, hogy a napidijas, aki hasznos, értelmes, szorgalmas 7—8 évig — ítélet napig — mint napidijas tengesse életét s ezernyi gond és nyomoruság közepette munkaadójára úgy tekintsen, mint az ő munkaerejének kiuzsorázójára. Szászvároson is elkelne egy ilyen pótszabályrendelet, amely alkalmat nyujtana arra, hogy a városi kezelői irodamunkák a város érdekeinek megfelelőbben végeztessenek el. A képviselőtestület figyelmébe ajánljuk a városi díjnokok ügyét.

— **Berendelt tanító.** A közoktatásügyi miniszter Scheidl Kristóf ujbesenyői áll. tanítót f. évi szeptember 1-től kezdődő hatállyal szolgálattételre beosztotta Hunyadvármegye kir. tanfelügyelőségéhez.

— **Kitüntetések.** A király Kiss Dénes dr.-t, a dévai kir. ügyészség kiváló vezetőjét a háboru alatt teljesített kitűnő szolgálataiért a polgári hadiérem II. osztályával tüntette ki. — Rotter Antal m. kir. posta- és távirida-

felügyelőt, a petrosényi postahivatal főnökét Őfelsége érdemduis működéséért a III. o. polgári hadiéremmel tüntette ki.

— **Házasság.** Bede Sándor szászvárosi kereskedő a napokban tartotta esküvőjét Hlavathy Teréz urleánnyal Budapesten. A polgári esketés a VIII. ker. anyakönyvvezető előtt folyt le s tanuként dr. Venczel Tivadar egyetemi magántanár és dr. Bánóczy Kálmán minisztertitkár szerepeltek. Sok szerencsét s tartós boldogságot kívánunk az új párnak!

— **Őfelsége születésnapja Kudzsiron.** Őfelsége születésnapját Kudzsiron is megünnepelték. A vasgyári zenekar előző estén és kora reggel zeneszóval járta be a községet. Délelőtt ünnepélyes istentisztelet volt ugy a róm. kath., mint a gör. kath. templomban, melyen a vasgyári és a községben lévő többi hivatalok testületileg jelentek meg.

— **Házasság.** Fábry Ferenc dunaorbágyi körjegyző f. hó 18-án tartotta esküvőjét Malz Jolánka urleánnyal Kisbecskereken. Gratulálunk!

— **A vármegyei közkörház gondnokának visszahelyezése.** Pogány Béla alispán B. Szabó István dévai közkörházi gondnokot, a „Hunyadvármegye” szerkesztőjét, ki 1911. évi január 4-én bűnvádi eljárás következtében állásától fel lett függesztve, arról való tekintettel, hogy a bűnügyi eljárás annak idején jogerős felmentő ítélettel befejezést nyert s a kórházi adminisztráció a jelenlegi személyzethiány miatt nehézségekbe ütközik, a fegyelmi eljárás elintézéséig is állásába visszahelyezte.

— **A buza és a kormányrendelet.** A maximált buzával sok baj van, de hogy a törvényes rendeleteket mennyire kijátszák az uzsorázskodók, azt az alábbi eset is igazolja. Krancsova bencenci községi bírót a csendőrség rajtacsipite, hogy Kudzsirra saját szejekén éjjel 7 zsák buzát igyekezett beszállítani. Nem tételezzük fel, hogy ez a 7 zsák buza maximális áron adódott volna el a kudzsiri munkásoknak. Ha az, akinek kötelessége örködni a rendeletek betartása felett, az követ el ilyen büntetendő cselekményt, mit várjunk azoktól, akik e jó példán felbuzdulva játszák ki a törvényt!?

— **Bemutató szemlék a megyében.** Az 1897., 1898. és 1899. évi születési népfőlkelő szemlekötelesek szemléje Hunyadvármegyében a sorozó járasok székhelyén a következő sorrendben lesz meg: dévai járas szept. 3-án, Déva város szept. 4-én, algyógyi járas szept. 16-án, szászvárosi járas szept. 18. és 19-én, brádi járas szept. 4. és 5-én, kőrösbányai járas szept. 10. és 11-én, Vajdahunyad szept. 13. és 14-én, Hátszeg szept. 16., 17. és 18-án, puji járas szept. 19-én, petrosényi járas szept. 21. és 22-én.

— **Akcio a szeszfőzdék mostani rendszere ellen.** Gálffy guraszádai birtokos kezdeményezésére f. hó 15-én délután Déván, a Fehér-Kereszt vendéglőben igen látogatott népgyűlés volt, melyen a megye különböző részeiből a földmivesosztály erősen képviselve volt. A gyűlés elnöke Gálffy Gábor, előadója Rignáth Béla h.-dobrai körjegyző volt. A gyűlés elhatározta, hogy memorandumokat intéz a szakminiszterekhez, melyben kéri, hogy a szeszfőzdék mostani központosítása helyett a szilvatermelőknek az egyénekenkénti kifőzés megengedését s ha ez lehetetlen volna, ugy a szeszmonopolium igazságos megvalósítását. A memorandum átadására dr. Leitner Mihály vezetése alatt nagy küldöttséget választottak.

— **Bennlakás női kereskedelmi tanfolyamot végző leányok számára.** A szülőknek mindig nagy gondot okoz az, hogy a IV. polgárit végzett leánygyermekikkel mit tegyenek? A család szűkös anyagi viszonyai, a megélhetés nehézségei és az a komoly veszély, melyet a 14—17 éves leánygyermeknek a családi tűzhelyen kívül továbbképzése magában rejt, eddig nagyban hozzájárultak a szülői gondok fokozásához. A kereskedelmi tanfolyam létesítésével azonban ezen komoly gondok mind elesnek a szülők vállairól. A női kereskedelmi tanfolyamnak az a célja, hogy a kereskedelmi foglalkozásra való előkészítéssel a nők részére kenyérkereseti forrást biztosítson abban az esetben, ha ezt az életviszonyai megkivánnák. A brassói szent. ferenczendi nővérek zárdája elhatározta, hogy az 1917—18. tanév szeptemberétől kezdve bennlakást nyit, a helybeli női kereskedelmi tanfolyamra beiratkozó leányok számára. A bennlakás az intézet különálló részében lesz elhelyezve, mely úgy a pedagógiai, mint az egészségügyi kívánalmaknak teljesen megfelelő fekvéssel bír s csak 2—3 percnyi távolságra van az állami kereskedelmi iskolától. A beiratkozó leányok havi 90 K-ért teljes ellátást és tanulmányaikban szakszerű támogatást nyernek. Májusban lesz a német nyelvet tökéletesen elsajátítani és mérsékelt díjazás mellett bármely hangszert is tanulhatnak. Kérjük a szülőket és érdekelteket, hogy lépjenek ez ügyben közvetlen érintkezésbe akár szóbelileg, akár levél útján az intézet főnöknőjével (Brassó, Fellegvár-sor I.), ahol részleges tájékoztatást kapnak. Kelt Brassó, 1917. június havában. Preis M. Salesia, int. főnöknő.

— **Rézgálic megrendelés.** Fölvivom vármegyénk gazdáit, hogy a folyó évi buzavetőmag csávázásához szükséges rézgálic mennyiséget a bevetni szándékolt terület nagyságának föltüntetésével és igazolásával a Hunyadmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál sürgősen jelentsék be, hogy a rézgálic szétosztása idejekorán megtörténhessék. Egy kg. rézgálic ára 4.20 K és a szállítási költség. Tekintettel az üszög nagymérvű elszaporodására, a f. évben a buza csávázását senki se mulassza el. Déva, 1917. augusztus 17. Bóbita János, gazd. egy. titkár.

— **Az iskolai időszak új rendje.** A kultuszminiszternek a napokban kiadott rendelete szerint az elemi iskolák I—III. osztályaiban szeptember elején kezdődik a tanítás és tart június végéig, a IV—VI. osztályokban, valamint a gazdasági és ismétlő iskolákban október 1-től május végéig. Olyan községekben, amelyekben polgári v. más középiskola van, az utóbb említett osztályokra nézve is a a közigazgatási bizottság elrendelheti a teljes tanéven át való iskolabajarást s általában mind ott, ahol a szolgálmi idő megrövidítésére különös ok nincs, az egész szolgálmi idő betartását kötelezővé teheti. Rendezett tanácsu városok elemi iskoláiban a tanításnak osztályokra tekintet nélkül szeptembertől június végéig kell tartania. A helyi iskolai hatóságok egyes elemi iskolai és ismétlő tanfolyambeli 9—14 éves tanköteleseknek az iskolabajarást alól gazdasági, ipari, háztartási s egyéb munkában való részvétel céljából az iskolai év elejétől október végéig és május 1-től a tanév végéig felmentést adhatnak. Tanév közben csak nagyon kivételes esetekben gyakorolhatják e jogot.

— **Helyreigazítás.** Mult számunk hírek rovatába tévedés csuszott be, amennyiben a postaigazgatóság Nagy Ida szászvárosi pt. kiadónót nem II. oszt. kiadónővé, hanem II. oszt. kezelőnővé nevezte ki.

— **Megjutalmazott tanító.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Rédl Frigyes petrozsényi állami elemi népiskolai igazgatótanítónak a magyar nyelvnek a nemzetiségi vidéken való sikeres tanítása, valamint annak a közhasználatban való megkedveltetése körül kifejtett kiváló buzgalma és tanítói működésében szerzett társadalmi érdemei elismerésül az e célra szolgáló Kalmár József alapítványból 150 K jutalomdíjat adományozott.

— **Jótekonycélú műkedvelői előadás Kudzsiron.** F. hó 20-án a kudzsiri dalárda és a műkedvelők társasága igen sikerült s válogatott műsoros estélyt rendezett a „Pro Transylvania” javára. Az 1 K 50 filléres belépődíjából 300 K tiszta haszon maradt a nemes cél javára. Ugy a dalárda, mint a műkedvelők, mintegy hatvanan f. hó 25-én ugyancsak ezen alap javára Vajdahunyadon tartottak jótekonycélú estét, melyre a megye székhelyéről, valamint Vajdahunyad vidékéről számos előkelőség jelent meg.

— **A szilva és szilvakészítmények maximális ára.** A kormány 2.946—1917. M. E. szám alatt rendeletet adott ki a szilváért, szilvakészítményekért és szilvacefréért követhető legmagasabb árak megállapítása tárgyában kiadott 2.450/1916. M. E. sz. rendelet módosításáról, mely a következőket rendel: A szilváért, szilvakészítményekért és szilvacefréért követhető legmagasabb árak megállapítása tárgyában 1916. július 25-én kiadott 2450/1916. M. E. számú rendelet az alábbiak szerint módosul: őszi szilva 20 K helyett 33 K, nyári szilva 12 K helyett 22 K, a) nyári szilvából készült 3—4% szesztartalmu cefréé 13 K helyett 20 K, b) őszi szilvából készült 5% vagy ennél magasabb szesztartalmu cefréé 18 K helyett 30 K.

— **Egy megtért román nyelvű lap.** Brassóból jelentik: A Gazeta Transylvaniei, mely a román betörés után megszűnt, most mint hazafias román lap újra megjelent. Első számában a lap azt írja, hogy csak a régi címet tartotta meg, de az ut, melyet követni fog, egészen új. Összhangzatot akarunk teremteni a román nép egzisztenciális érdekei és a történelmi magyar állam konszolidációs érdekei között. A magyar állam keretében akarjuk megvalósítani aspirációinkat és hűek akarunk maradni a magyar államhoz és a dinasztiahoz. Nem akarjuk követni a régi lap abszurd politikáját, hanem arra akarjuk tanítani a román népet, hogy szeresse a magyar hazát.

— **Irnak az erdélyi tuzok.** Kézdivásárhelyről jelentik: Az Erdélyből elhurcolt tuzok most egymásután hirt adnak magukról. A napokban Török Samu, Balogh Vendel dr., Mártony Lukács és Vaja Albert, továbbá Benkő Béla korcsmáros, Jancsó József szijgyártó és Jancsó Károly mészáros Rudacaneniből írtak hozzátartozóiknak. Levelezőlapjaikat még februárban adták fel, de csak most, hat hónap után érkeztek meg.

— **Elhasznált parafadugó tisztítása és újbóli felhasználása.** A háboru folytán parafában óriási hiány tapasztalható, melyet eddig úgy ahogy más anyaggal iparkodtak pótolni. Eddig az elhasznált parafát rendszerint parafalisztre dolgozták át, most azonban sikerült egyszerű eljárással azt újból bármely célra ismét felhasználni. A parafahulladékot ugyanis 250 gr. clórmészből és 6 liter vízből álló langyos keverékben alaposan kimossák és 24 órán benne hagyják a folyadékban. Aztán egy drótszitára teszik és vízzel erősen utánöblítik. Erre 24 órán át hígított kénsavba teszik (500 gr. kénsavat 6—8 l. vízzel kevernek), miköz-

ben többször felkavarják. Végül újból kimossák vízzel a drótszitán és gyenge szódaoldatba teszik abból a célból, hogy a rátapadó savmaradékok teljesen kiváljanak az oldatból. Vízzel leöblítve és megszáritva, tökéletesen fehér tiszta parafát kapunk, melyet bármely célra ismét felhasználhatunk.

— **Dohányjegy-rendszert kérünk Szászvárosra is!** A szászvárosi nagytőzsde ellen felmerült panaszoknak következtében a járásban, a falvakban életbelépett a dohányjegyrendszer. A községi előljáróság a falusi trafikusk ellátmányához mérten ossza szét a dohányjegyeket s így a kis trafikusk minden jegytulajdonost el kell lásson dohánnyal. Az arányos szétosztás folytán a falvakban már nem oly nagy a dohánnyal való tiltott kereskedés, de azért még mindig bajok vannak. Ugyanis a kis trafikuskok nem kapnak a szászvárosi nagytőzsdéből annyi dohányt, mint amennyi az illető község dohányzó közönsége igényel s emiatt dohányjegyet nem mindenki kap s ha kap is kisebb adagról szólót. Mit csinál ilyenkor a ravasz dohányos? Bejön Szászvárosra s itt igyekszik vásárolni, itt ahol nincsen életbeléptetve a dohányjegyrendszer. A dohány kiosztás napján ott szorong, tülekedik a nagytőzsde előtt többed magával s vásárol dohányt. Megvásárolja a városiak elől a dohányt. Így esik meg aztán, hogy a városiak közül sokan nem kapnak dohányt, vagy igen keveset. Be kell állítani városunkban is a dohányjegy-rendszert s akkor megszűnnének a visszaélések s a nagytőzsde elleni panaszkodások is véget érnének, hiszen a kapott ellátmány mikénti eladásáról a dohányjegyek alapján a pénzügyőrség hű képet nyerne. A vevő pedig nem lenne kénytelen jó drága árban mentül több cigarettahüvelyt vagy cigarettapapirost vásárolni (mint a legutóbbi dohánykiosztásnál is történt, 3 csomag 40 filléres dohány mellé 80 fillérért rossz cigarettapapirost adtak. Szedő.) csupán azért, hogy a tőzsdét a kiszolgáltató dohánymennyiségre nézve jobb indulatra derítse. Mert hát kérem a hajdani 4—6 filléres cigarettapapiros ma 30 fillér. Kérünk dohányjegyet Szászvárosra is!

— **Hordó-árak.** Pécselt a régi hordók hektoliterjéért 40 koronát, az új hordók hektoliterjéért 60—80 koronát fizetnek.

— **Kiadó 4—5 szobás lakás kerestetik.** Ajánlatokat e lap szerkesztőségébe kell küldeni.

Használt rövid zongorát keresek megvételre. Cim megtudható a könyvkereskedésben. 3-3 26

Sz. 315/1917. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1914. évi Sp. II. 11 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Trif Vazulné szül. Parkar javára 310 K s jár. erejéig 1915. évi július hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1300 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 2122/1 számú végzése folytán 310 K tőkekövetelés és eddig összesen 207 K 06 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyalmás községben, adós lakásán leendő megtartására 1917. évi augusztus hó 30-ik napjának d. u. 2 órája hataridőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak eg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés s 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Algyógy, 1917. évi augusztus hó 16-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

Értesítés!

Tekintettel a forró évszakra, szives tudomására hozom igen tisztelt vevőközönségemnek, hogy **friss töltésű ásványvizek** nagy mennyiségben érkeztek raktáramra, melyeket jutányos áron bocsátok rendelkezésükre.

Tisztelettel:

33 1-2

Németh Janos Utóda.

Új nőikalap divatterem.**Értesítés!**

Tisztelettel értesítem a szászvárosi és környékbeli t. hölgyközönséget, hogy Szászvároson, Sétátér-utca 1. szám alatt ::: ::: :::

nőikalap divattermet

nyitottam. Elvállalok mindennemű nőikalap készitést, átalakitást, díszitést a legjutányosabb árban. Ugy a helybeli, valamint a vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek. Levélbeli kérdésködésekre, megrendelésekre azonnal válaszolok. Magamat a t. hölgyközönség nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam teljes tisztelettel

ZALÁNYI BERTA

nőikalap készítő és díszítő, Szászváros, Sétátér-utca 1. sz. 19 4-10

Izléses kiállítás!

Legújabb divat!

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

A Hátszegi

Felső Kereskedelmi Iskolával és Női Kereskedelmi Szaktanfolyammal kapcsolatos Internátus

Ellátás évi díja 1000 korona. A fő-rabbi felügyelete alatt külön **izraelita menza**. — Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Beiratás levél útján ::: ::: is eszközölhető. ::: :::

A délkeleti Kárpátok legszebb és legegészségesebb vidékén. — Prospektus ingyen. 152 10-10

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

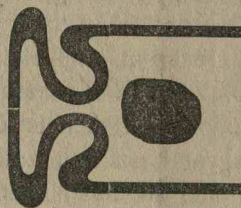
138 4-

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

Jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy **fényképészeti műtermemben**

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak **nappal**, hanem **este is** (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű **fényképészeti nagyításokat**. Raktáramban fényképészeti cikkek **olcsó árban** kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 4-

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livreé-posztók,

úri- és női- loden-szövetek, női costüm ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztó-árakat és **nem olcsó rongyokat**, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl:

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétátér-utca 5. szám.

47 18-

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, kretonok, zefirek, vásznak, gyermekruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermekcipőit a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Nagy raktár munkás

fatalpu cipőkben.

31 2-

Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSAJTÓJÁN 1917.